

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY ZA ROK 2018

Zgodnie z art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Zadania własnych gminy, w myśl art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- 1) opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Zadania gminy obejmujące wsparcie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, podejmowanie działań profilaktycznych ukierunkowanych na wzmocnienie rodziny i pracę na rzecz integracji rodzin poprzez zapewnienie spójności i ciągłości oddziaływań na rodziny, również po umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej realizowane są zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Stosownie do zapisów cytowanej ustawy, Uchwałą Nr XVII/121/2016 Rady Gminy Wieczfnia Kościelna z dnia 29 grudnia 2016 r. został przyjęty Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017 – 2020 w Gminie Wieczfnia Kościelna.

Adresatami tego programu są rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Wieczfnia Kościelna przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej oraz dzieci i młodzieży zagrożona demoralizacją. Program również skierowany jest do przedstawicieli instytucji oraz służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

Celem głównym programu jest - *wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej oraz tworzenie warunków sprzyjających jej prawidłowemu funkcjonowaniu.*

Współczesna rodzina znajduje się pod naporem wielu czynników zewnętrznych, które wpływają na jej gwałtowne, wielorakie przemiany. Jedne z nich wywierają wpływ pozytywny i polepszają warunki życia, inne zaś powodują jej dezorganizację i jej członków w samej rodzinie i poza nią. Na rodzinę wpływ wywierają również czynniki wewnątrz rodzinne. Niepokój budzi fakt, że współczesne rodziny coraz mniej efektywnie wypełniają swoją funkcję opiekuńczo – socjalno – wychowawczą. Główne problemy dezorganizujące życie rodzinne to: alkoholizm, przemoc w rodzinie, niewydolność w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, rozpad rodziny przez rozwód, niskie kwalifikacje ogólne i etyczne. Dysfunkcjom tym często towarzyszy problem ubóstwa spowodowany długotrwałym bezrobociem.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieczfnia Kościelnej, po dokonanej analizie sytuacji i określeniu przyczyn kryzysu obejmował wsparciem osoby i rodziny, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej i nie były w stanie samodzielnie przezwyciężyć występujących problemów bez pomocy z zewnątrz.

Z danych GOPS wynika, że wśród 50 rodzin posiadających dzieci i korzystających z pomocy GOPS w 2018 roku, 3 rodziny korzystały z usług asystenta rodziny.

Tabela 1. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia GOPS Wieczfnia Kościelna

Lp.	Wyszczególnienie	2018
1.	Liczba mieszkańców	4 035
2.	Liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej	50
3.	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	251
4.	Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	391
5.	Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego	25
6.	Liczba rodzin korzystających ze świadczeń wychowawczych	352
7.	Liczba rodzin korzystających ze świadczeń „Dobry start”	354
8.	Liczba rodzin korzystających z dodatków mieszkaniowych	6
9.	Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny	3
10.	Liczba dzieci i młodzieży przebywających w pieczy zastępczej	5

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej spoczywa m. in. na jednostkach samorządu terytorialnego.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieczfní Kościelnej w roku 2018 zapewnił rodzinom, przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, wsparcie w formie asystenta rodziny.

W roku sprawozdawczym w Ośrodku pracę kontynuował jeden asystent zatrudniony na umowę zlecenia. Finansowanie zatrudnienia pochodziło ze środków własnych oraz ze środków pozyskanych w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018”.

Wsparciem asystenta rodziny w roku 2018 objętych zostały 3 rodziny/12 osób, w tym – 6 dzieci.

Asystent rodziny w systemie wspierania rodziny odgrywał znaczącą rolę na etapie profilaktyki. Jego zadaniem było kompleksowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Charakter pracy asystenta jest odrębny, nie może być utożsamiany z pracą pracownika socjalnego, a nienormowany czas pracy dawał możliwości kontrolowania i stymulowania rodziny w różnych porach dnia. Wspieranie rodziny wymagało planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do właściwego wypełniania swoich funkcji. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Praca asystenta opiera się na bezpośrednim kontakcie z klientami w miejscu ich zamieszkania.

Asystent rodziny oraz pracownicy socjalni w roku 2018 realizowali zadania w zakresie:

- I. *Podejmowania działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny:*
 - ❖ monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami i motywowanie do leczenia/terapii ze szczególnym uwzględnieniem rodzin z dziećmi;
 - ❖ realizowanie zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz zapobieganie szerzeniu się patologii wśród dzieci i młodzieży;
 - ❖ organizowanie wypoczynku dla dzieci;
 - ❖ realizowanie programów profilaktycznych oraz prowadzenie konsultacji ze specjalistami;
 - ❖ wskazanie rodzinie i pomoc w nawiązaniu kontaktu z instytucjami działającymi na rzecz rodziny;
 - ❖ prowadzenie rozmów z poszczególnymi członkami rodziny oraz z całą rodziną.
- II. *Wspierania rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej:*
 - ❖ organizowanie pomocy osobom poprzez pracę asystenta rodziny oraz pracowników socjalnych;
 - ❖ analizowanie sytuacji rodzin i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie – tworzenie planu pracy z rodziną;
 - ❖ wspieranie rodzin przeżywających trudności;
 - ❖ udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej – dożywianie w szkołach, finansowanie wypoczynku letniego;
 - ❖ zapewnienie wsparcia asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo – wychowawcze;
 - ❖ praca z rodziną – poradnictwo specjalistyczne (m.in. pedagogiczne, socjalne);

- ❖ współpraca z instytucjami wdrożonymi w życie danej rodziny;
 - ❖ współpraca z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
 - ❖ współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym;
 - ❖ organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, pomoc w odrabianiu lekcji;
 - ❖ mobilizowanie oraz kontrolowanie rodziców dzieci do regularnej oraz ciągłej współpracy z poradniami specjalistycznymi;
 - ❖ współfinansowanie pobytu dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej;
 - ❖ współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej niezawodowej.
- III. *Podejmowania i koordynacji działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej:*
- ❖ utrzymanie kontaktów dzieci z rodzicami biologicznymi;
 - ❖ udzielanie pomocy rodzinom biologicznym w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej.
- IV. *Przeciwdziałania marginalizacji i degradacji społecznej rodziny poprzez zaktywizowanie zawodowe członków rodziny pozostających poza rynkiem pracy:*
- ❖ wskazanie pozytywnych cech wynikających z aktywnego poszukiwania pracy;
 - ❖ uwrażliwienie na potrzebę ciągłego zarejestrowania w Powiatowym Urzędzie Pracy – możliwość podjęcia stażu, skorzystania ze szkoleń.
- V. *Promowania i organizowania różnorodnych form integracji rodziny ze społecznością lokalną:*
- ❖ środowiskowe spotkania rodzin;
 - ❖ umacnianie więzi rodzinnych poprzez wymianę doświadczeń;
 - ❖ wskazanie roli poszczególnych podmiotów działających na rzecz rodziny;
 - ❖ współpraca z instytucjami pomocowymi.
- VI. *Zwiększenie bezpieczeństwa rodziny poprzez przeciwdziałanie przemocy w rodzinie:*
- ❖ współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym gminy Wieczfnia Kościelna;

W jednej rodzinie, pomimo wielu działań podejmowanych przez asystenta rodziny, wspólnie z pracownikami socjalnymi i kuratorem sądowym, nie udało się uzyskać zamierzonych efektów w formie prawidłowego pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczej przez rodziców, czego skutkiem było umieszczenie 1 – dziecka w rodzinie zastępczej niezawodowej. Ponadto, w 2018 r. w dalszym ciągu 4 – dzieci przebywało w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

W okresie sprawozdawczym na realizację zadania w zakresie wspierania rodziny wydatkowano środki finansowe w kwocie 119 019,76 zł, w tym środki z budżetu gminy w kwocie 116 445,76 zł, środki pozyskane z Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2018 w kwocie 1 847,00 zł i środki z Funduszu Pracy w kwocie 727,00 zł. Ponadto, w rozdziale rodziny zastępcze wydatkowano kwotę 1 137,37 zł.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 i 10 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka współfinansuje pobyt tego dziecka w pieczy zastępczej, w wysokości:

- 10 % w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30 % w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50 % w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Z myślą o poprawie funkcjonowania rodzin zamieszkałych na terenie gminy Wieczfnia Kościelna, w 2019 roku kontynuowane będą działania podejmowane przez asystenta rodziny.

Potrzeby na 2019 r. w zakresie realizacji zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przedstawiają się następująco:

- kontynuacja zatrudnienia asystenta rodziny;
- dalsze współfinansowanie pobytu dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej;
- dalsze współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej,
- doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny.

Potrzeby finansowe na realizację zadań w zakresie wspierania rodziny i rodzin zastępczych zostały zaplanowane na rok 2019 w Dziale 855 – Rodzina, rozdział 85504 – Wspieranie rodziny i 85508 Rodziny zastępcze. Należy podkreślić, że środki zabezpieczone w budżecie są szacunkowe i będą uzależnione od umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej w 2019 r.

Wzrost, 12.05.2018 r.
Wzrost, 12.05.2018 r.
Wzrost, 12.05.2018 r.
Wzrost, 12.05.2018 r.